

ROŚ.0147.12.2025-7

Łuków, dn. 05.09.2025

Zemęć
05.09.2025

Zarząd Powiatu Łukowskiego

Dotyczy: Pisma Kierownika Biura Rady Powiatu Znak BRP.0012.4.5.2025 z dnia 7 sierpnia 2025 roku w sprawie przygotowania:

1. Informację o stanie elementów środowiska na terenie Powiatu Łukowskiego w 2024 roku opracowaną na podstawie danych pozyskanych ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska <https://www.gios.gov.pl/pl/>

Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Łukowie w załączeniu przekazuje **powyższe informacje w wersji papierowej oraz elektronicznej przesłanej na adres brp@starostwolukow.pl**

NACZELNIK
Wydziału Rolnictwa,
Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Grzegorz Świerczewski

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

Informacja o stanie elementów środowiska za 2024r. Powiat Łukowski

1. Monitoring powietrza

Źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego mogą być gazy, ciecze czy ciała stałe, których zawartość w powietrzu atmosferycznym, może działać szkodliwie na zdrowie człowieka oraz pozostałe elementy środowiska (np. wodę, glebę, przyrodę żywą). Substancje zanieczyszczające atmosferę to przede wszystkim: dwutlenek siarki, dwutlenek i tlenki azotu, tlenek węgla i zanieczyszczenia pyłowe oraz składniki pyłu: metale ciężkie i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Źródła zanieczyszczeń powietrza można podzielić na naturalne i sztuczne (antropogeniczne). Źródła naturalne to wybuchy wulkanów, pożary lasów, rozkład materii, źródła antropogeniczne to transport, ogrzewanie, procesy przemysłowe, wypalanie traw, składowanie odpadów, nawozy sztuczne i opryski.

Zanieczyszczenie powietrza związane jest w głównej mierze z działalnością człowieka i wielkością emisji zanieczyszczeń wprowadzanych przez niego do atmosfery. Emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza w zależności od jej źródła można podzielić na:

- punktową (procesy energetyczne i przemysłowe),
- powierzchniową (indywidualne systemy grzewcze),
- liniową (transport),
- rolniczą (uprawy i hodowla),
- niezorganizowaną (z hałd, wysypisk, przeładunku substancji sypkich lub lotnych, prac budowlanych i remontowych).

Klasyfikacja strefy lubelskiej pod kątem oceny jakości powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2025 poz. 647) Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonał ocenę jakości powietrza za rok 2024 i na jej podstawie dokonał klasyfikacji stref w województwie lubelskim.

Ocenie podlegają zanieczyszczenia, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego i ochronę roślin.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia ludzi została wykonana na obszarze 2 stref województwa lubelskiego (aglomeracja lubelska i strefa lubelska) odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzeno (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłach zawieszonych PM₁₀: benzo(a)pirenu (B(a)P), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb). Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana dla strefy lubelskiej odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃).

- pył PM₁₀ – pył zawieszony (PM - ang. particulate matter) jest zanieczyszczeniem powietrza składającym się z mieszaniny cząstek stałych, ciekłych lub obu naraz, zawieszonych w powietrzu i będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych; pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany; cząstki te różnią się wielkością, składem i pochodzeniem; PM₁₀

to pyły o średnicy aerodynamicznej do 10µm, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc

- pył PM_{2,5} – cząstki pyłu o średnicy aerodynamicznej do 2,5µm, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc oraz przenikać przez ściany naczyń krwionośnych

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie lubelskim jest emisja antropogeniczna. W zakresie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu największy udział stanowi emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), w zakresie tlenków azotu jest to emisja z transportu (emisja liniowa), w odniesieniu do tlenków siarki największa emisja pochodzi z działalności przemysłowej (emisja punktowa).

Za zanieczyszczenie powietrza na terenie województwa lubelskiego odpowiedzialny jest głównie sektor bytowo-komunalny, który odpowiada za największą emisję benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀. Głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja z domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi („niska” emisja).

Ważnym źródłem emisji w województwie lubelskim jest transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.

Na podstawie oceny jakości powietrza oraz klasyfikacji stref województwa lubelskiego za rok 2024 według kryterium ochrony zdrowia ludzi stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie lubelskiej. Zatem strefa lubelska została zaliczona do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Dla pozostałych zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych we wszystkich strefach województwa. W związku z tym dla pozostałych zanieczyszczeń aglomeracja lubelska i strefa lubelska zostały zaliczone do klasy A.

W obu strefach województwa lubelskiego, podobnie jak w latach wcześniejszych przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia ludzi, a w strefie lubelskiej dodatkowo przekroczony został poziom celu długoterminowego określony w celu ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem zanieczyszczeń spoza granic województwa. Pozostałe wskaźniki nie zostały przekroczone. Poziom celu długoterminowego dla ozonu został dotrzymany tylko na stacji w Jarczewie.

Obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W województwie lubelskim wyróżnia się 2 strefy: Aglomerację Lubelską i strefę lubelską. Ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi podlegają 2 strefy: Aglomeracja Lubelska i strefa lubelska, ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę roślin – strefa lubelska.

Zestawienie stref w województwie lubelskim w 2024 roku (opracowanie GIOŚ)

Lp.	Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Powierzchnia strefy km ²	Liczba mieszkańców strefy	Klasyfikacja wg. kryteriów dot. ochrony zdrowia ludzi (tak/nie)	Klasyfikacja wg. kryteriów dot. ochrony roślin (tak/nie)
1	PL0601	aglomeracja lubelska	aglomeracja	147	329 565	Tak	nie
2.	PL0602	strefa lubelska	reszta województwa	24 975	1 681 482	Tak	Tak

Ocenę jakości powietrza za rok 2024, pod kątem ochrony zdrowia ludzi, w województwie lubelskim wykonano dla dwóch stref. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględniono natomiast tylko strefę lubelską <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/documents/download/118428>

Strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, oraz ich nazwy, kody i obszary określa załącznik do ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 87 ust 2a)

Lp.	Województwo	Nazwa strefy	Kod strefy	Obszar strefy
1.	lubelskie	aglomeracja lubelska	PL0601	Lublin - miasto na prawach powiatu
		strefa lubelska	PL0602	Biała Podlaska - miasto na prawach powiatu
				Chełm - miasto na prawach powiatu
				Zamość - miasto na prawach powiatu
				powiat bialski
				powiat łukowski
				powiat radzyński
				powiat biłgorajski
				powiat hrubieszowski
				powiat janowski
				powiat tomaszowski
				powiat zamojski
				powiat chełmski
				powiat krasnostawski
				powiat lubelski

			powiat kraśnicki
			powiat opolski
			powiat puławski
			powiat rycki
			powiat świdnicki
			powiat lubartowski
			powiat łęczyński
			powiat parczewski
			powiat włodawski

W 2024r. na terenie powiatu łukowskiego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza stosowano pomiary intensywne – wykonywane na stałych stanowiskach, obejmujące: - pomiary automatyczne - pomiary manualne prowadzone codziennie. W 2022r. w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu łukowskiego funkcjonowała jedna stacja pomiarowa jakości powietrza Jarczew, Gmina Wola Mysłowska. Od 9 stycznia 2023 roku została uruchomiana nowa mobilna stacja monitoringu jakości powietrza tła miejskiego przy Bulwarze 100-lecia Odzyskania Niepodległości w Łukowie. Pomiary na w/w stacjach realizowane są przez:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska –Stacja monitoringu powietrza przy Bulwarze 100-lecia w Łukowie
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy-Monitoring jakości stacji w Jarczewie.

Zakres prowadzonego monitoringu to pomiary stężeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w powietrzu, a także pomiary ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Na stacji monitoringu powietrza przy Bulwarze 100-lecia w Łukowie prowadzone są automatyczne pomiary w zakresie zanieczyszczeń: pył zawieszony PM10 i Pył zawieszony PM2,5 oraz manualne pomiary następujących zanieczyszczeń: pył zawieszony PM10 i benzo(a)piren B(a)P oznaczonego w pyłe zawieszonym PM10.

W roku 2024 na Stacji Monitoringu jakości powietrza w Jarczewie oraz przy Bulwarze 100-lecia nie zarejestrowano przekroczenia aktualnie obowiązujących norm jakości powietrza dla żadnej z analizowanych substancji.

Dane z pomiarów automatycznych dostępne są na mapie Bieżących danych pomiarowych Portalu Jakości Powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska .

Dane z pomiarów manualnych, po oznaczeniu w laboratorium, publikowane są w Banku danych pomiarowych Portalu jakości Powietrza GIOŚ.

Szczegółowe informacje o stacji: Łuków , Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości - Mapa danych bieżących prezentuje dane wyłącznie z automatycznych stacji pomiarowych (wyniki 1-godzinne). Dane ze stanowisk manualnych (24-godzinne) dostępne są w "Banku danych pomiarowych". Wyniki pomiarów dostępne w module "Bieżące dane pomiarowe" udostępniane są w czasie lokalnym, natomiast wyniki pomiarów dostępne w module "Bank danych pomiarowych". Wyniki dostępne są w Banku danych pomiarowych na głównej stronie portalu (<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/archives>).

Ponadto niezależnie od uruchomionej przez GIOŚ stacji przy bulwarze nad Krzną, w Łukowie funkcjonują inne urządzenia monitorujące jakość powietrza, które są poza monitoringiem państwowym. Są nimi czujnik firmy Airly (zlokalizowany na ul. Chabrowej, finansowany przez Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju) oraz czujniki firmy Syngeos (finansowane przez Miasto Łuków i zlokalizowane przy Szkole Podstawowej nr 2 na ul. Cieszkowizna, Przedszkolu Integracyjnym nr 1 przy ul. ks. Bednarczyka oraz przy Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej na ul. Świderskiej).

**Stacja Monitoringu Jakości powietrza w Łukowie przy Bulwarze 100-lecia
Odzyskania Niepodległości. Właścicielem Stacji jest Główny Inspektorat Ochrony
Środowiska.**

Informacje podstawowe

Kod krajowy

LbLukBulNiepMOB

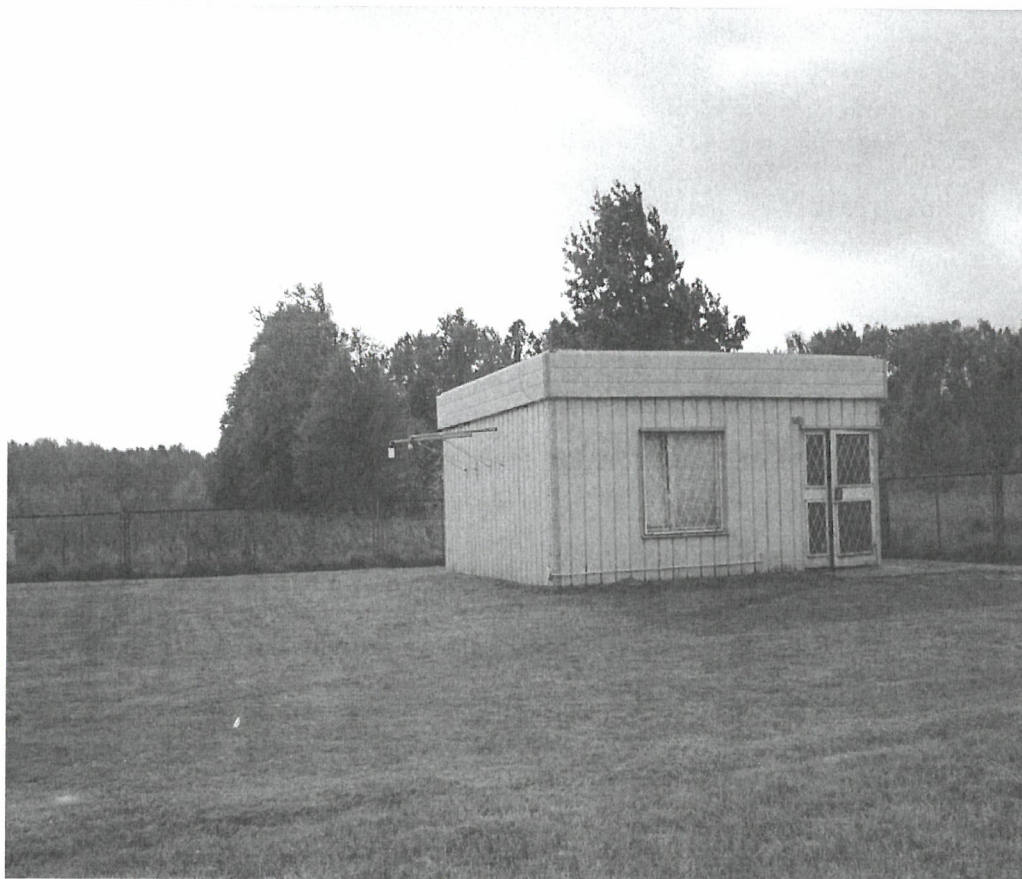
Kod międzynarodowy

PL0817A

Strefa	strefa lubelska
Nazwa stacji	Łuków, Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości
Adres	Łuków , Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości
Wsp. WGS84	Φ 51,930734 λ 22,372502

Informacje szczegółowe

Wsp. PUWG1992	x: 456980,62 y: 731779,66
Data rozpoczęcia pomiarów	2023-01-09
Wysokość n.p.m.	159 m
Status	aktywny
Typ stacji	tło
Typ obszaru	miejski
Właściciel	Główny Inspektorat Ochrony Środ

Stacja Monitoringu Jakości powietrza Jarczew, Wola Mysłowska.

Informacje podstawowe

Kod krajowy	LbJarczWolaM
Kod międzynarodowy	PL0002R
Strefa	strefa lubelska
Nazwa stacji	Jarczew, IMGW
Adres	Jarczew

Wsp. WGS84	Φ 51,814367 λ 21,972375
-------------------	---

Informacje szczegółowe

Wsp. PUWG1992	x: 442846,59 y: 704815,03
Data rozpoczęcia pomiarów	1985-10-01
Wysokość n.p.m.	177 m
Status	aktywny
Typ stacji	tło
Typ obszaru	pozamiejski
Właściciel	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy

Mając na uwadze konieczność poprawy jakości powietrza, w 2021r. Sejmik Województwa Lubelskiego przyjął uchwałę antysmogową, która zakłada stopniową wymianę przestarzałych instalacji do spalania paliw stałych o mocy mniejszej niż 1 MW. Instalacje bezklasowe i klasyfikowane do 1 i 2 klasy mają zostać wymienione do 2024 roku. Natomiast do 2030 roku wszystkie kotły na paliwa stałe będą musiały spełniać wymagania w zakresie sezonowej sprawności i emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu komisji UE 2015/1189. W nowo budowanych budynkach mających dostęp do sieci ciepłowniczej lub gazowej obowiązuje zakaz użytkowania instalacji na paliwo stałe.

Ponadto w uchwale zakazuje się stosowania następujących paliw:

- miałów i mułów węglowych, flotokoncentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;

- węgla kamiennego, który nie spełnia któregokolwiek z wymagań określonych prawem, oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- biomasy, której wilgotność przekracza 20%.

W celu zapobiegania zjawisku smogu, którego głównym źródłem jest niska emisja, mieszkańcy oraz przedsiębiorcy aktywnie uczestniczą w programach realizowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, w tym w programie Czyste Powietrze wdrażanym przez WFOŚiGW.

2. Monitoring pól elektromagnetycznych

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez *Inspekcję Ochrony Środowiska* w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Obowiązek wykonania pomiarów natomiast spoczywa na podmiotach prowadzących instalację oraz użytkowników urządzenia emitującego pole elektromagnetyczne.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo ich zmniejszeniu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W rozumieniu ustawy **pola elektromagnetyczne (PEM)** są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz, tworzące zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego. W ramach PMŚ bada się promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości radiowych obejmujących pasmo co najmniej 3 MHz – 3 GHz.

Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku z uwzględnieniem zmian zachodzących na przestrzeni lat w odniesieniu do różnych źródeł: stacji i linii elektroenergetycznych, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji bazowych telefonii komórkowej, czy różnego rodzaju radarów, na terenach dostępnych dla ludności.

Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu badawczego pól elektromagnetycznych na rok 2024 na terenie powiatu łukowskiego (źródło: PMŚ/RWMŚ w Lublinie)

Gmina	Miejscowość	Ulica (jeśli dotyczy)	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Nazwa punktu pomiarowego
Łuków	Łuków	ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego	22.381915	51.928615	L_2022_D_3
Łuków	Łuków	Osiedle Chącińskiego 1	22.381085	51.933598	L_2022_D_4
Adamów	Adamów		50.594556	23.147917	L_2024_GW_34

Wyniki pomiarów zrealizowanych na terenie woj. lubelskiego w ramach stałej sieci monitoringu oraz monitoringu badawczego w 2024 r. (źródło: PMS/RWMS w Lublinie)

Nazwa punktu pomiarowego	Wyniki 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Stwierdzenie zgodności			
		Niepewność pomiaru [V/m]	E _{max} [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WME
L 2022 D 3	3,8	2,6	4,3	2,9	0,26
L 2022 D 4	1,2	0,8	1,3	0,9	0,08
L 2024 GW 34	*	-	0,5	0,3	0,03

* Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

W punktach pomiarowych nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego, zmierzony poziom był poniżej wartości dopuszczalnych.

Aktualne dane dotyczące monitoringu pól elektromagnetycznych dostępne są na stronie: <https://www.gov.pl/web/gios/pola-elektromagnetyczne-lubelskie-2024>

Sprawozdania z pomiarów pól elektromagnetycznych wokół stacji bazowych przekazywane do WIOŚ na podstawie art. 122a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska poddawane są kontroli dokumentacyjnej. W 2024 roku przekazano 26 sprawozdań, 4 zgłoszenia nowej instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne oraz 1 zgłoszenie o zakończeniu eksploatacji instalacji radiokomunikacyjnej.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie w 2024 roku prowadził pomiary natężenia pól elektromagnetycznych w 84 punktach województwa lubelskiego.

Spośród punktów wytypowanych do badań w ramach stałej sieci monitoringu pól elektromagnetycznych nie został wybrany powiat łukowski.

W celu gromadzenia dostępnych wyników pomiarów PEM w środowisku Ministerstwo Cyfryzacji prowadzi **System Informacyjny o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne (SI2PEM)**, który jest publiczną bazą danych o polu elektromagnetycznym w środowisku wraz z informacjami na temat lokalizacji i parametrów urządzeń nadawczych, działających na częstotliwościach radiowych w cywilnych pasmach licencjonowanych (w tym stacji bazowych telefonii komórkowej). System SI2PEM, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących systemów radiowych, opracowanych modeli matematycznych oraz pomiarów PEM wykonanych w środowisku, dokonuje symulacji rozkładów wartości natężenia PEM o częstotliwościach radiowych na terenie całego kraju. Dzięki temu możliwe jest oszacowanie natężenia PEM w dowolnym miejscu w Polsce z dokładnością do pojedynczych metrów.

Więcej informacji o Systemie Informacyjnym dostępnych jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/si2pem>

Podstawa prawna prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425 t.j.);
- Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 r. poz. 2311);

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. 2025 r. poz. 311 ze zm.).

3. Monitoring wód powierzchniowych

Powiat Łukowski w całości należy do regionu Wisły Środkowej. Głównymi rzekami powiatu łukowskiego są: Okrzejka, Świder, Świder Płd. Wilga, Bystrzyca Duża, Bystrzyca Mała, Czarna, Grabówka, Stanówka, Struga Cisownik, Wilkojadka, Kanał Maciejowski, Krzna Płd, Krzna Płn. **Na terenie powiatu łukowskiego znajduje się** zbiornik „Zimna Woda” – o powierzchni 21 ha oraz pojemności 316 tys. m³. Zalew pełni przede wszystkim funkcję rekreacyjną.

Monitoring wód powierzchniowych jako element gospodarowania wodami dostarcza zarządzającemu wodami danych o jakości wód, w określonym zakresie i odpowiednim czasie umożliwiającym wykorzystanie ich w kolejnych pracach planistycznych, sporządzanych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami. Uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stanu wód w badanych jednolitych częściach wód powierzchniowych jest wypełnieniem obowiązków zapisanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW) w art. 8 Dyrektywy 2000/60/WE.

Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych na rzekach i zbiornikach dostępny jest na stronie internetowej <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/367>

4. Monitoring wód podziemnych

Monitoring jakości wód podziemnych w sieci krajowej prowadzony jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Dane aktualne o stanie wód są dostępne na stronie <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2024.html>

W roku 2024 na terenie powiatu łukowskiego nie prowadzono badań w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych.

5. Monitoring hałasu

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany (art. 112 ustawy Poś).

Aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla różnych rodzajów terenów jest **rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku** (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 t.j.) wydany na podstawie art. 113 ust 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zostały one określone w zależności od rodzaju źródła hałasu i sposobu zagospodarowania terenu z uwzględnieniem podziału na porę dnia i porę nocy. Klasyfikację terenów chronionych przeprowadza się natomiast w oparciu o zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), w których zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy POŚ określa się funkcje terenów podlegających ochronie akustycznej. W przypadku braku obowiązujących MPZP na danym obszarze, oceny czy teren należy do terenów chronionych akustycznie dokonuje właściwy organ, na podstawie faktycznego zagospodarowania oraz wykorzystywania tego i sąsiednich terenów, zgodnie z art. 115 ustawy POŚ.

Dopuszczalne poziomy hałasu zostały określone dla dwóch grup wskaźników, którymi są:

1) **długookresowe** mające zastosowanie do sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:

- LDWN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 1800), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 1800 do godz. 2200) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600). Wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu.

- LN - długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych). Wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu.

2) **krótkookresowe** do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:

- LAeqD - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu w godz. 6.00 - 22.00;

- LAeqN - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu w godz. 22.00 – 6.00 .

Lp	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
1.	a. Strefa ochronna „A” uzdrowiska b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki społecznej d. Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ze zwartą zabudową mieszkaniową i koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.	70	65	55	45

Objaśnienia

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W 2024 roku na terenie Powiatu Łukowskiego badań hałasu drogowego nie prowadzono w ramach interwencyjnej kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ.

W 2025 roku Starosta Łukowski nie wydał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu do środowiska.

Ocena stanu klimatu akustycznego środowiska na terenie województwa lubelskiego w roku 2024 opracowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie zostanie opublikowana na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/gios/halas-lubelskie-rok-2025> w listopadzie 2025 roku.

6. Monitoring odpady

W zakresie gospodarki odpadami na terenie Powiatu Łukowskiego realizowano zadania na podstawie Ustawy o odpadach oraz Ustawy Prawo ochrony środowiska. W ramach tych zadań w 2024 r. wydano **dwa postanowienia** dotyczące zabezpieczenia roszczeń.

- W 2024 r. zostało przeprowadzonych 16 postępowań administracyjnych w zakresie gospodarki odpadami (por.: w 2023 r. przeprowadzono 7 postępowań administracyjnych; w 2022 r. → 5).

Ponadto:

→ **wydano:**

- 4 pozwolenia na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji,
- 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie zezwolenia w zakresie przetwarzania odpadów,
- 2 zezwolenia na zbieranie odpadów,
- 2 decyzje w sprawie zwrotu zabezpieczenia roszczeń,
- 1 zezwolenie na przetwarzanie odpadów;

→ **dokonano:**

- zmiany 1 decyzji pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
- zmiany 1 decyzji zezwolenia na zbieranie odpadów.

Jednocześnie w zakresie gospodarki odpadami:

→ dokonano zmiany decyzji Starosty Łukowskiego udzielającej pozwolenia zintegrowanego dla Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowego „AGRO–TOP” Sp. z o.o. z siedzibą w Wiśniewie na prowadzenie instalacji do obróbki i przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego innych niż wyłącznie mleko o zdolności produkcyjnej ponad 75 ton wyrobów gotowych na dobę oraz do oczyszczania ścieków, z wyjątkiem ścieków komunalnych, pochodzących z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, eksploatowanych na terenie Zakładu Produkcyjnego w Gręzówce;

→ dokonano zmiany decyzji Starosty Łukowskiego udzielającej pozwolenia zintegrowanego dla Zakładu Mięsnego „Wierzejki” J.M. Zdanowscy Spółka Jawna z siedzibą w m. Płudy na prowadzenie instalacji do uboju zwierząt o zdolności przetwarzania ponad 50 ton masy ubojowej na dobę oraz do produkcji lub przetwórstwa produktów spożywczych poniżej 75 ton wyrobów gotowych na dobę.

W celu zapewnienia monitoringu przepływu strumieni odpadów oraz zwiększenia kontroli nad krajową gospodarką odpadami prowadzona jest **Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)**. Baza danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami (BDO) administrowana jest przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a prowadzona na bieżąco przez marszałków województw (dane: <https://umwl.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/pos-2030.pdf>).

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) BDO to system teleinformatyczny, który dysponuje bazą danych o podmiotach wprowadzających do obrotu produkty i produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami. Dzięki rejestracji podmiotów w BDO możliwe jest gromadzenie danych związanych z gospodarką odpadami oraz dotyczących spełnienia wymagań prawnych związanych z prowadzoną działalnością tj. posiadane pozwolenia, decyzje oraz związane z nimi uprawnienia.

7. Monitoring jakości ziemi i gleby

W ramach prowadzonego monitoringu jakości gleby i ziemi realizowany jest program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski", którego celem jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb użytkowanych rolniczo w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia takich badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 t.j.). Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-jakosci-gleby-i-ziemi-oraz-jego-wyniki>

Zadanie to ma na celu śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka (antropopresji).

Badania prowadzone są w cyklach 5-letnich, począwszy od 1995 roku, w ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju. Reprezentują one użytki rolnicze o różnym stopniu intensyfikacji produkcji rolnej znajdujące się w obszarach oddziaływania rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Punkty monitoringowe odzwierciedlają zróżnicowanie warunków glebowych kraju pod względem typów i tekstury gleb.

W wyznaczonych punktach pomiarowych pobierane są próby profili glebowych a następnie oznaczane następujące wskaźniki: skład granulometryczny (8 frakcji), % próchnicy, % CaCO_3 , pH, kwasowość hydrolityczna, kwasowość wymienna, zawartość przyswajalnych dla roślin form fosforu (P_2O_5), potasu (K_2O), magnezu (Mg) i siarki (S-SO_4), zawartości: azotu ogólnego, węgla organicznego, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, wymiennego wapnia, potasu, magnezu i sodu, przewodnictwo elektryczne i radioaktywność. Obliczane są również: stosunek C : N, zasolenie gleby, kationowa pojemność sorpcyjna, suma zasad wymiennych oraz stopień wysycenia kationami zasadowymi. W próbkach glebowych oznaczana jest również zawartość rozpuszczalnych (tzn. całkowitych) form: wapnia, magnezu, potasu, sodu, glinu, żelaza, fosforu, manganu, kadmu, miedzi, chromu, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, wanadu, litu, berylu, boru, strontu i lantanu.

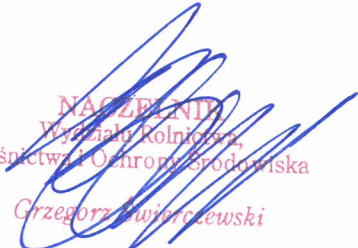
Zbiór danych przestrzennych dotyczy monitoringu chemizmu gleb ornych Polski, który prowadzony jest w ramach podsystemu monitoringu jakości gleby i ziemi Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Badania gleb prowadzone mogą także prowadzić WIOŚ w ramach sieci wojewódzkich, stosownie do specyficznych potrzeb regionu.

Na terenie Powiatu Łukowskiego punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany jest w miejscowości Osiny, gmina Wola Mysłowska. Badania prowadzone są w pięcioletnim cyklu badawczym. W 2023 roku brak jest informacji na temat przeprowadzonych badań gleb i ziemi na terenie powiatu Łukowskiego.

Na stronie: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=273 dostępne są szczegółowe wyniki z lat poprzednich.

Opracowali:

1. Monitoring powietrza - Zofia Turyk Inspektor
2. Monitoring pól elektromagnetycznych, jakości ziemi i gleby – Kamila Walo Podinspektor
3. Monitoring wód powierzchniowych – Barbara Rzymowska Inspektor
4. Monitoring wód podziemnych – Aneta Domańska Podinspektor.
5. Monitoring hałasu, monitoring odpady – Wioletta Sala-Mioduchowska Główny Specjalista

NACZELNIK
Wydział Rolnictwa,
Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Grzegorz Świerczewski

2023.09.03.